

Thấy gì từ ‘nghị quyết lịch sử’ và mục tiêu ‘thịnh vượng chung’ của Tập Cận Bình?

Nguồn: Katsuji Nakazawa, “[Xi Jinping’s plan to rule for life is coming together](#)”, Nikkei Asia, 21/10/2021.

Biên dịch: Phan Nguyên

Trong khoảng thời gian vài ngày, hai diễn biến quan trọng đã diễn ra ở Trung Quốc, cả hai đều liên quan trực tiếp đến việc Tập Cận Bình, chủ tịch nước và tổng bí thư đảng, sẽ trở thành nhà lãnh đạo trọn đời.

Một là văn kiện được gọi là “nghị quyết lịch sử thứ ba”, mà nội dung của nó sẽ được công khai vào tháng tới. Thứ hai là sự xuất hiện của một thời gian biểu cho mục tiêu chính trị mới của ông Tập là “thịnh vượng chung”.

“Như các nhà triết học Đức Georg Hegel và Karl Marx đã nói, lịch sử lặp lại chính nó”, một nguồn tin trong Đảng Cộng sản Trung Quốc vốn quen thuộc với các vấn đề nội bộ của đảng cho biết, khi đề cập đến nghị quyết thứ ba. “Không có nghi ngờ gì về việc Chủ tịch Tập đang hướng tới mục tiêu trở thành nhà lãnh đạo trọn đời, cạnh tranh với hai nhân vật đã ban hành nghị quyết thứ nhất và thứ hai.”

Nguồn tin này muốn nhắc đến Mao Trạch Đông và Đặng Tiểu Bình, cả hai đều nắm giữ quyền lực cho đến khi chết.

“Mặt khác của đồng xu là mục tiêu chính trị lớn, đó là thịnh vượng chung”, nguồn tin cho biết, “điều sẽ được theo đuổi cẩn thận trong 10 hoặc 15 năm tới.”

Bộ Chính trị của đảng hôm thứ Hai đã quyết định tổ chức một cuộc họp chính trị quan trọng từ ngày 8 tháng 11 đến ngày 11 tháng 11. Hội nghị toàn thể lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương khóa 19 của đảng sẽ thảo luận và thông qua một “nghị quyết quan trọng về những thành tựu chính và kinh nghiệm lịch sử trong 100 năm nỗ lực của Đảng”, Bộ Chính trị nói. Điều này dẫn đến nghị quyết lịch sử thứ ba.

Đảng đã thông qua các nghị quyết về lịch sử hai lần trước đây, lần đầu tiên vào năm 1945, và một lần nữa vào năm 1981.

Văn kiện đầu tiên được đưa ra 4 năm trước khi nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa được thành lập vào năm 1949, và được soạn thảo dưới thời Mao Trạch Đông.

Nghị quyết thứ hai được thông qua dưới thời Đặng Tiểu Bình, cha đẻ của chính sách “cải cách và mở cửa”. Nó lên án cuộc Đại Cách mạng Văn hóa 1966-1976 dưới thời Mao nhưng công nhận một số thành tựu của nhà lãnh đạo này.

Nghị quyết thứ ba về lịch sử có một ý nghĩa quan trọng. Nói một cách đơn giản, tài liệu mới là chỉ dấu cho thấy khả năng ông Tập trở thành nhân vật vĩ đại thứ ba trong lịch sử đảng.

Điều quan trọng là Mao và Đặng tiếp tục là nhà lãnh đạo tối cao của Trung Quốc cho đến khi họ trút hơi thở cuối cùng. Mao tạm thời mất quyền lực sau những sai lầm quản lý kinh tế nghiêm trọng nhưng đã trở lại thông qua Cách mạng Văn hóa. Đặng vẫn nắm giữ quyền lực khổng lồ ngay cả khi đã nghỉ hưu khỏi các chức vụ chính thức, đến mức ông có thể thay thế bất kỳ người kế nhiệm nào chỉ bằng một mệnh lệnh.

Hình mẫu của ông Tập là Mao, không phải Đặng.

Một số nguồn tin của đảng đã chỉ ra thực tế là sau khi Mao nắm quyền lãnh đạo đảng tại Hội nghị Tuần Nghỉ ở tỉnh Quý Châu vào năm 1935, trong cuộc Vạn Lý Trường Chinh từ

năm 1934 đến năm 1936, ông đã đợi tới 10 năm trước khi ban hành nghị quyết lịch sử đầu tiên để biện minh cho những chính sách cơ bản của mình, mở đường cho ông trở thành người có quyền lực tuyệt đối.

Tập có thể đang xem xét một khung thời gian tương tự. Ông lên nắm vị trí tổng bí thư vào mùa thu năm 2012, sau đó đảm nhiệm chức chủ tịch nước vào mùa xuân năm 2013. Sau một thập niên lãnh đạo, ông hiện đang tìm cách ban hành một nghị quyết về lịch sử, mô phỏng con đường của Mao.

Để mở đường cho nghị quyết năm 1945 về lịch sử, Mao phát động Phong trào Chỉnh phong đầu tiên ở Diên An, thành trì cách mạng của đảng, vào nửa đầu những năm 1940 để thanh trừng các đối thủ chính trị.

Năm 1945, cùng năm với việc thông qua nghị quyết lịch sử đầu tiên, Mao trở thành chủ tịch đảng, một chức vụ mới được thành lập, và là vị trí cao nhất của đảng. Tư cách chủ tịch đảng của ông vẫn không thay đổi cho đến khi ông qua đời vào năm 1976.

Tương tự như Phong trào Chỉnh phong, ông Tập đã bắt đầu một chiến dịch chống tham nhũng khốc liệt sau khi lên nắm quyền, tiêu diệt hết kẻ thù này đến kẻ thù khác.

Chiến dịch chống tham nhũng của ông Tập vẫn còn diễn ra mạnh mẽ; cú ngã ngựa mới nhất của một nhân vật có ảnh hưởng mới xảy ra vào đầu tháng này.

Nếu Tập vẫn tiếp tục ở lại sau Đại hội toàn quốc của Đảng vào năm tới, thì “thịnh vượng chung” sẽ trở thành cụm từ định hình giai đoạn tiếp theo. Ấn bản ngày 16 tháng 10 của Tạp chí Cầu Thị, tạp chí lý luận của đảng, đã công bố bài phát biểu hồi tháng 8 của ông Tập, trong đó vạch ra mục tiêu chính trị mới này.

Trong bài phát biểu đó, ông cam kết đảm bảo tiến bộ thực chất trong việc xử lý tình trạng bất bình đẳng thu nhập của quốc gia, hướng đến việc tiếp cận bình đẳng các dịch vụ công cơ bản, vào năm 2035. Đây là lần đầu tiên một mốc thời gian cho thịnh vượng chung được đưa ra.

Vậy ý nghĩa của nó là gì? Khó trông đợi một mục tiêu vĩ đại như vậy có thể đạt được vào năm 2027, khi kết thúc nhiệm kỳ thứ ba được mong đợi của ông Tập trên tư cách tổng bí thư đảng, vị trí quyền lực nhất đất nước hiện nay.

Do đó, dư luận đang xôn xao về nhiệm kỳ thứ tư, từ năm 2027 đến năm 2032.

Đầu năm nay, đảng đã kỷ niệm 100 năm ngày thành lập, và ông Tập tuyên bố đã hoàn thành mục tiêu “xã hội tương đối thịnh vượng”, một mục tiêu chính trị có từ thời Đặng Tiểu Bình.

Mục tiêu chính trị mới hướng tới “thịnh vượng chung” là một mục tiêu mang tính kế thừa.

Nhưng một thế giới thịnh vượng chung sẽ trông như thế nào?

Cho đến nay, nó trông không đẹp lắm. Kể từ khi cụm từ này xuất hiện, nền kinh tế Trung Quốc đã phải trải qua một đợt suy thoái đáng kể do các nhà đầu tư lo ngại những động thái chính trị đang chờ đợi phía trước.

Trong năm qua, một số sự cố kỳ lạ đã diễn ra ở Trung Quốc. Chúng bao gồm việc hoãn niêm yết Ant Group, áp lực lên người khổng lồ ngành gọi xe Didi, lệnh cấm các trường dạy thêm cho trẻ em trong độ tuổi đi học bắt buộc, giới hạn nghiêm ngặt đối với việc chơi trò chơi điện tử trực tuyến của trẻ em, và cuộc khủng hoảng nợ của công ty bất động sản khổng lồ China Evergrande Group.

Sợi dây chung gắn kết tất cả những diễn biến này chính là “thịnh vượng chung”.

Khi mục tiêu của nhà lãnh đạo được đặt ra một cách chính thức, thịnh vượng chung phải được thực hiện bằng bất cứ giá nào. Và nếu có vấn đề phát sinh thì sao? Những thứ đó sẽ được coi là vật hy sinh cần thiết.

Đây mới chỉ là sự khởi đầu. Hãy chuẩn bị cho những diễn biến chưa từng có tiền lệ khi ông Tập kéo dài thời gian trị vì của mình.

[Nghiên Cứu Quốc Tế](#)